

METODICKÝ POKYN ŘÍDÍCÍHO ORGÁNU

Programu Interreg Česko – Polsko 2021-2027

MP číslo: 1/PPŽ verze 4

ze dne: 1. 8. 2024

Účel změn:

Účelem tohoto metodického pokynu je:

- Aktualizace čísla nařízení Komise – GBER v kapitole A.7 Veřejná podpora
- aktualizace přílohy č. 7 „Doplňující informace k veřejné podpoře“,
- úprava přílohy č. 13 „Rozhodnutí o poskytnutí dotace“
- úprava přílohy č. 14 „Smlouva o projektu“
- aktualizace přílohy č. 16 „Oznámení o poskytnutí podpory de minimis“
- aktualizace přílohy D.1 „Čestné prohlášení žadatele o podporu de minimis“

Shrnutí změn v Metodickém pokynu:

Metodický pokyn je způsob, kterým je aktualizována Příručka pro žadatele.

Pokynem č. 1 se aktualizuje číslo nařízení komise v kap. A.7 veřejná podpora (nařízení Komise (EU) č. 2023/1315 ze dne 23.06.2023) a dále se aktualizují přílohy č. 7, 16 a D.1 z důvodu vydání nového nařízení Komise (EU) 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis a upravují se přílohy č. 13 a 14 z důvodu opravy chybného

ZALECENIE METODYCZNE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027

ZM nr: 1/PW wersja 4

z dnia: 01. 08. 2024 r.

Cel zmian:

Celem niniejszego zalecenia metodycznego jest:

- aktualizacja numeru rozporządzenia Komisji - GBER w rozdziale A.7 Pomoc publiczna
- aktualizacja załącznika nr 7 „Dodatkowe informacje na temat pomocy publicznej”,
- zmiana w załączniku nr 13 „Decyzja w sprawie udzielenia dofinansowania”
- zmiana w załączniku nr 14 „Umowa dotycząca projektu”
- aktualizacja załącznika nr 16 „Zawiadomienie o przyznaniu wsparcia de minimis (Informacja o przyznaniu pomocy w trybie de minimis)”
- aktualizacja załącznika D.1 „Oświadczenie wnioskodawcy wnioskującego o dofinansowanie w trybie de minimis”

Podsumowanie zmian ujętych w Zaleceniu Metodycznym:

Zalecenie metodyczne jest formą aktualizacji Podręcznika Wnioskodawcy.

Zaleceniem nr 1 wprowadzono aktualizację numeru rozporządzenia Komisji w rozdz. A.7 pomoc publiczna (Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/1315 z dnia 23.06.2023 r.), następnie aktualizacji podlegają załączniki nr 7, 16 i D.1 w związku z wydaniem nowego Rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii

Czechia – Poland

odkazu na již neexistující přílohu a z důvodu úpravy formulace textu tak, aby byla více v souladu s oficiálním překladem dokumentu Rozhodnutí Komise C(2019)3452 ze dne 14. 05. 2019.

Europejskiej do wsparcia de minimis oraz zmiana załączników nr 13 i 14 w celu poprawienia błędnego odniesienia do załącznika, który już nie istnieje oraz w celu zmiany brzmienia tekstu tak, aby był zgodny z oficjalnym tłumaczeniem decyzji Komisji C(2019)3452 z dnia 14/05 /2019.

A.7 VEŘEJNÁ PODPORA

Dotace poskytnutá z programu musí být v souladu s pravidly veřejné podpory. V odst. 1 článku 107 Smlouvy o fungování EU je stanoveno, že „Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak“.

Pokud by poskytnutím dotace příjemce dotace získal neoprávněnou výhodu v ekonomické činnosti (tj. nabízení výrobků a/nebo služeb na volném trhu) vůči ostatním ekonomickým subjektům působícím na společném trhu EU, je projekt relevantní z hlediska veřejné podpory.

Obecně riziko veřejné podpory hrozí především u projektů, které obsahují aktivity představující ekonomickou činnost (tj. činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb na určitém trhu), přičemž je lhotežné, zda jsou takové aktivity (ekonomické činnosti) nabízeny v rámci projektu za úplaty nebo bezplatně, a které zároveň jsou nebo by mohly být na volném trhu nabízeny i jinými ekonomickými subjekty.

Na základě rozhodovací praxe orgánů a institucí EU byly stanoveny čtyři definiční znaky veřejné podpory, podle kterých se rozhoduje, zda dané aktivity v rámci projektu veřejnou podporu mohou zakládat či nikoliv. Aby se jednalo o veřejnou podporu, musí být tyto 4 definiční znaky naplněny kumulativně, to znamená, musí být naplněny všechny současně.

4 definiční znaky veřejné podpory:

1. podpora je poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků – prostředky EU jsou považovány za veřejné prostředky,
2. podpora zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví v podnikání – tzn. že příjemce v rámci projektu realizuje aktivity, které lze považovat za ekonomickou činnost (nabízení zboží a/nebo služeb na trhu), a je selektivní – podpora je poskytnuta konkrétnímu podniku,
3. v důsledku výše uvedených opatření je narušena nebo hrozí narušení hospodářské soutěže,
4. a může tak dojít k ovlivnění obchodu mezi členskými státy EU.

A.7 POMOC PUBLICZNA

Dofinansowanie udzielone w ramach programu musi być zgodne z zasadami pomocy publicznej. Artykuł 1 ust. 107 Traktatu o funkcjonowaniu UE stanowi, że „Pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, chyba że Traktaty stanowią inaczej”.

Jeżeli poprzez udzielenie dofinansowania jego beneficjent uzyskałby nieuzasadnioną przewagę w działalności gospodarczej (tzn. oferowaniu produktów i/lub usług na wolnym rynku) w stosunku do innych podmiotów gospodarczych działających na wspólnym rynku UE, projektu dotyczy zagrożenie pomocy publicznej.

Ogólnie, ryzyko pomocy publicznej jest szczególnie wysokie w przypadku projektów, które obejmują działania będące działalnością gospodarczą (tj. działalność polegającą na oferowaniu towarów lub usług na określonym rynku), niezależnie od tego, czy takie działania (działalność gospodarcza) są oferowane w ramach projektu odpłatnie lub nieodpłatnie, a które są lub mogłyby być na wolnym rynku oferowane przez inne podmioty gospodarcze.

Na podstawie praktyki decyzyjnej organów i instytucji UE ustalono cztery cechy definiujące pomoc publiczną, które służą do rozstrzygania, czy dane działanie w ramach projektu może zostać uznane za pomoc publiczną. Aby działanie projektowe zostało uznane za pomoc publiczną, te cztery cechy definiujące pomoc publiczną muszą być spełnione łącznie, tzn. wszystkie muszą być spełnione jednocześnie.

4 definiujące cechy pomocy publicznej:

1. pomoc jest udzielana przez państwo lub ze środków publicznych - środki unijne są uznawane za środki publiczne,
2. pomoc sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub określonym branżom - tzn. beneficjent prowadzi w ramach projektu działalność, którą można uznać za działalność gospodarczą (oferuje na rynku towary i/lub usługi), i ma charakter selektywny - pomoc udzielana jest konkretnemu przedsiębiorstwu,
3. w wyniku zastosowania powyższych środków dochodzi do zakłócenia konkurencji lub istnieje ryzyko zakłócenia konkurencji,
4. i może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Czechia – Poland

Aby aktivita projektu zakládala veřejnou podporu, musí být tyto čtyři definiční znaky naplněny kumulativně, tzn. že musí být naplněny všechny současně. Pro vyloučení rizika veřejné podpory naopak stačí, aby nebyl naplněn jeden z definičních znaků.

Pro posouzení, zda konkrétní opatření může zakládat veřejnou podporu, je tedy třeba položit následující otázky:

1. Je podpora poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků?

Prostředky EU jsou považovány za veřejné prostředky tehdy, pokud o nich rozhodují orgány veřejné správy. Prostředky EFRR a státního rozpočtu poskytované v rámci programu jsou tedy veřejnými prostředky a tento definiční znak veřejné podpory je naplněn vždy.

2. Zvýhodňuje podpora určité podniky nebo určité odvětví podnikání a je selektivní?

Při hodnocení tohoto znaku veřejné podpory je nezbytné analyzovat:

- zda je příjemce opatření financovaných z veřejných rozpočtů podnikem,
- zda příslušné opatření tomuto podniku poskytuje výhodu a
- zda jsou pravidla pro poskytování finanční podpory selektivní,

přičemž je nutné kumulativní naplnění všech uvedených bodů.

Pojmem „**Podnik**“ se rozumí jakýkoliv subjekt vykonávající ekonomickou činnost bez ohledu na právní postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování.

V tomto smyslu může být podnikem jakákoliv právnická osoba, jakož i každý veřejný orgán, buď se samostatnou právní subjektivitou, nebo spadající pod orgán veřejné moci, který takovou samostatnou právní subjektivitu má. Podstatné je to, zda daný subjekt plánuje v rámci aktivit projektu vykonávat činnost, kterou lze považovat za ekonomickou.

„Ekonomickou činností“ se rozumí nabízení zboží a/nebo služeb na trhu. Ziskovost či neziskovost opatření (projektu), resp. zda je zboží či služba na trhu nabízena bezplatně, v tomto případě není rozhodující.

Z uvedených skutečností vyplývají následující závěry:

Aby działanie projektowe stanowiło pomoc publiczną, te cztery cechy definiujące pomoc publiczną muszą być spełnione łącznie, tzn. wszystkie muszą być spełnione jednocześnie. W celu wykluczenia ryzyka pomocy publicznej wystarczy jeśli nie zostanie spełniona jedna z cech definiujących.

W celu oceny, czy dane działanie może być uznane za pomoc publiczną, należy zatem zadać następujące pytania:

1. Czy dofinansowani jest udzielane przez państwo lub ze środków publicznych?

Środki UE są uznawane za środki publiczne, jeśli decydują o nich organy władz publicznych. Środki z EFRR i budżetu państwa przekazywane w ramach programu są więc środkami publicznymi i ta cecha definiująca pomoc publiczną jest zawsze spełniona.

2. Czy pomoc sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub niektórym sektorom gospodarczym i czy jest selektywna?

Oceniając tę cechę pomocy publicznej, należy przeanalizować:

- czy beneficjent środków finansowanych ze środków publicznych jest przedsiębiorstwem,
- czy dany środek stanowi korzyść dla tego przedsiębiorstwa; oraz
- czy zasady przyznawania wsparcia finansowego są selektywne,

wymagane jest łączne spełnienie wszystkich tych punktów.

Termin „**przedsiębiorstwo**” oznacza każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od statusu prawnego tego podmiotu i sposobu jego finansowania.

W tym sensie przedsiębiorstwem może być każdy podmiot prawny, jak i każda instytucja publiczna, posiadająca osobowość prawną, lub podległa pod organ administracji publicznej, który ma taką osobowość prawną. Istotne jest to, czy podmiot w ramach działań projektowych planuje prowadzić działalność, którą można uznać za gospodarczą.

„Działalność gospodarcza” oznacza oferowanie na rynku towarów i/lub usług. W tym przypadku nie ma decydującego znaczenia rentowność lub nierentowność działania (projektu), ani to, czy towar lub usługa są oferowane na rynku nieodpłatnie.

Z podanych informacji wynikają następujące wnioski:

Czechia – Poland

- Není rozhodující status podniku podle národní legislativy. Může se jednat o podniky řídící se právem veřejným i právem soukromým. Stejně tak nerozhoduje, komu patří kapitál takových podniků atd.
- Není rozhodující, zda příslušný podnik generuje zisk. I neziskové podniky mohou nabízet zboží a služby na trhu.
- **Rozhodující je pouze** charakter konkrétní vykonávané činnosti, na kterou podpora směřuje, a to v rovině, zda jde o činnost ekonomickou. Pokud subjekt vykonává činnosti jak ekonomické, tak neekonomické, považuje se za podnik pouze v souvislosti s ekonomickými činnostmi, na které podpora směřuje.

Naproti tomu aktivity spojené s výkonem veřejné správy se za ekonomické aktivity nepovažují. Jedná se např. o spolupráci mezi kompetentními orgány veřejné správy, činnosti spojené s veřejným systémem školství, tvorbu koncepčních studií, analýz, budování obecně přístupné infrastruktury za přispění veřejných zdrojů, činnost spolků bez poskytování ekonomických aktivit apod.

„Zvýhodnění“ představuje stav, který by za běžných tržních podmínek nenastal. Ke zvýhodnění dochází už tehdy, kdy podpora snižuje náklady, které by musel projektový partner za běžného fungování nést ze svého rozpočtu.

3. Je narušena hospodářská soutěž nebo hrozí její narušení?

Dle výkladu orgánů EU dochází k narušení hospodářské soutěže tehdy, pokud opatření posílí postavení příjemce podpory oproti jeho konkurentům. K naplnění tohoto znaku postačuje již hrozba narušení hospodářské soutěže, která ovšem musí být reálná, tj. založená na objektivních předpokladech a prokázání souvislosti mezi poskytnutím veřejné podpory a ohrožením hospodářské soutěže.

4. Je ovlivněn obchod mezi členskými státy?

Ovlivnění obchodu je třeba chápat ve smyslu výměny zboží, služeb mezi členskými státy EU. Není stanovena žádná hranice pro výši podpory, kdy by již konkrétní opatření ovlivňovalo či neovlivňovalo obchod mezi členskými státy. Z judikatury EU vyplývá, že i malá částka či malá velikost příjemce veřejné podpory může ovlivnit trh mezi členskými státy.

K ovlivnění obchodu zpravidla nedochází, pokud má podpořené opatření (projekt) pouze lokální (regionální) charakter a/nebo je „přitažlivé“ jen pro zeměpisně ohraničenou oblast.

- Nie jest decydujący status przedsiębiorstwa zgodnie z przepisami krajowymi. Mogą to być przedsiębiorstwa podlegające prawu publicznemu lub prywatnemu. Tak samo nie jest decydujące też to, do kogo należą takie przedsiębiorstwa itp.
- Nie jest decydujące, czy dane przedsiębiorstwo generuje zysk. Nawet podmioty non-profit mogą oferować towary i usługi na rynku.
- **Decydujący jest jedynie** charakter konkretnej wykonywanej działalności, na którą skierowane jest dofinansowanie, i dotyczy to tylko tego, czy jest to działalność gospodarcza. Jeśli podmiot prowadzi zarówno działalność gospodarczą, jak i niegospodarczą, uznaje się go za przedsiębiorstwo jedynie w odniesieniu do działalności gospodarczej, do której skierowane jest dofinansowanie.

Natomiast działalność związana z wykonywaniem administracji publicznej nie jest uznawana za działalność gospodarczą. Dotyczy to np. współpracy między właściwymi organami administracji publicznej, działań związanych z systemem edukacji publicznej, tworzeniem opracowań koncepcyjnych, analiz, budową ogólnodostępnej infrastruktury przy udziale środków publicznych, działalności stowarzyszeń bez prowadzenia działalności gospodarczej itp.

„Korzyść” oznacza sytuację, która nie zaistniałaby w normalnych warunkach rynkowych. Korzyść występuje już wtedy, gdy wsparcie zmniejsza koszty, które normalnie funkcjonując partner projektu musiałyby ponieść z własnego budżetu.

3. Czy jest zakłócona konkurencja lub grozi jej zakłócenie?

Zgodnie z interpretacją organów UE do zakłócenia konkurencja dochodzi wtedy, jeśli środek wzmacnia pozycję beneficjenta dofinansowania w stosunku do jego konkurentów. Dla spełnienia tej cechy wystarczy samo zagrożenie zakłócenia konkurencji, ale musi być ono realne, tzn. oparte na obiektywnych założeniach i udowodnieniu związku pomiędzy udzieleniem pomocy publicznej a zagrożeniem dla konkurencji.

4. Czy ma to wpływ na handel między państwami członkowskimi?

Wpływ na handel należy rozumieć w kategoriach wymiany towarów i usług między państwami członkowskimi UE. Nie ma żadnego ustalonego progu kwoty dofinansowania, od którego konkretny środek miałby lub nie miałby wpływu na handel między państwami członkowskimi. Orzecznictwo UE pokazuje, że nawet niewielka kwota lub niewielki rozmiar beneficjenta pomocy publicznej może mieć wpływ na rynek między państwami członkowskimi.

Z reguły do wpływu na handel nie dochodzi, jeśli wspierane działanie (projekt) ma charakter jedynie lokalny (regionalny) i/lub jest „atrakcyjne” jedynie dla geograficznie ograniczonego obszaru.

Czechia – Poland

Program nemůže poskytnout veřejnou podporu:

- podnikům v obtížích čl. 1 odst. 4, písm. c) nařízení Komise (EU) č. 651/2014, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (dále jen „GBER“) v platném znění;
- žadateli, vůči kterému byl vystaven inkasní příkaz v návaznosti na rozhodnutí Komise EU, jímž je podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem.

Posuzování veřejné podpory

Soulad s pravidly veřejné podpory je posuzován v rámci kontroly žádosti o podporu. JS při kontrole žádosti o podporu posuzuje riziko veřejné podpory na základě výše uvedených 4 definičních znaků veřejné podpory.

Možné případy z hlediska kontroly veřejné podpory v projektu:

- veřejná podpora není identifikována – v tomto případě žádné další kroky ani podmínky projektu nejsou stanoveny,
 - riziko je identifikováno a charakter aktivit projektu umožňuje aktivitu, u které bylo riziko identifikováno, vyjmout – JS po dohodě s žadatelem navrhne vyjmutí rizikových aktivit v rámci změny projektu,
 - aktivity projektu zakládají veřejnou podporu a není možné tyto aktivity vyjmout – v tomto případě bude na základě charakteru aktivit projektu doporučeno použít buď pravidla de minimis nebo čl. 20 GBER nebo čl. 53 GBER, v případě že aktivity projektu zvýhodňují třetí stranu/y – aplikace GBER čl. 20a.
1. Použití podpory v rámci režimu de minimis (bližší informace viz přílohy č. 7 a 8 příručky)

Program nie môže oferovať pomocy publicznej:

- przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji art. 1 ust. 4 lit. c) rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, tzw. ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (dalej tylko „GBER“) z późniejszymi zmianami;
- wnioskodawcy, wobec którego wydano nakaz zwrotu pomocy w następstwie decyzji Komisji UE uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym.

Ocena pomocy publicznej

Zgodność z zasadami pomocy publicznej jest oceniana w ramach kontroli wniosku projektowego. Podczas sprawdzania wniosku projektowego WS ocenia ryzyko pomocy publicznej zgodnie z czterema powyższymi cechami definiującymi pomoc publiczną.

Możliwe warianty wyniku kontroli projektu z punktu widzenia pomocy publicznej i dalsze postępowanie:

- nie zidentyfikowano pomocy publicznej - w tym przypadku dla projektu nie określa się żadnych dalszych kroków ani warunków,
 - ryzyko zostało zidentyfikowane, a charakter działań w projekcie umożliwia usunięcie działania, dla którego ryzyko to zostało zidentyfikowane - WS w porozumieniu z wnioskodawcą proponuje usunięcie ryzykownych działań w ramach zmiany w projekcie,
 - działania w ramach projektu stanowią pomoc publiczną i nie jest możliwe wyłączenie tych działań - w tym przypadku, kierując się charakterem działań projektowych zostanie zalecane zastosowanie bądź zasady de minimis albo art. 20 GBER, lub art. 53 GBER w sytuacji kiedy działania projektu faworyzują stronę lub strony trzecie – zastosowania art. 20a GBER.
1. Wykorzystanie pomocy w ramach trybu de minimis (więcej informacji w załącznikach nr 7 i 8 podręcznika).

Czechia – Poland

2. Použití podpory v rámci blokové výjimky – čl. 20, 20a (v případě, že aktivity projektu zvýhodňují třetí stranu/y) nebo čl. 53 GBER (bližší informace příloha č. 7 příručky)
2. Wykorzystanie dofinansowania w ramach wyłączenia grupowego - art. 20, 20a (jeżeli działania w ramach projektu sprzyjają stronie trzeciej (stronom trzecim)) lub art. 53 GBER (więcej informacji w załączniku nr 7 do podręcznika)

Přílohy:

Příloha č. 7 Doplnující informace k veřejné podpoře
Příloha č. 13 Rozhodnutí o poskytnutí dotace
Příloha č. 14 Smlouva o projektu
Příloha č. 16 Oznámení o poskytnutí podpory de minimis
Příloha č. D.1 Čestné prohlášení žadatele o podporu de minimis

Załączniki:

Załącznik nr 7 Dodatkowe informacje na temat pomocy publicznej
Załącznik nr 13 Decyzja w sprawie udzielenia dofinansowania
Załącznik nr 14 Umowa dotycząca projektu
Załącznik nr 16 Zawiadomienie o przyznaniu wsparcia de minimis
(Informacja o przyznaniu pomocy w trybie de minimis)
Załącznik nr D.1 Oświadczenie wnioskodawcy wnioskującego o
dofinansowanie w trybie de minimis